

Hervormde Gemeente Tholen

Concept Jeugdbeleidsplan

2025-2029

Inhoud

1. Inleiding	2
1.1 Aanleiding.....	2
1.2 Werkwijze	2
1.3 Vaststelling	2
1.4 Leeswijzer	2
2. Visie	3
3. Doelgroep	4
4. Verantwoordelijkheid	4
4.1 De jongere	4
4.2 Ouder(s)/verzorger(s)	5
4.3 Kerkenraad.....	5
4.4 Jeugdraad	6
4.4.1 Samenstelling en verantwoordelijkheden	7
4.4.2 Nieuwe leidinggevenden	7
5. Aandachtsgebieden en activiteiten	8
5.1 Eredienst	8
5.2 Betrokkenheid op het jeugdwerk.....	8
5.3 Materiaal, toerusting en Bijbelvertaling	9
5.4 Zondagsschool.....	10
5.5 Jeugdclubs tot 12 jaar	10
5.6 Catechisatie.....	12
5.7 Jeugdclubs vanaf 12 jaar	13
5.8 Preekbespreking.....	14
5.9 Jeugdpastoraat.....	14
5.10 Veilige kerk.....	15
6. Financiën	15
7. Beleidsvoornemens	16
8. Ten slotte	18

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De kerkorde schrijft voor dat de kerkenraad een beleidsplan vaststelt ter zake van het leven en werken van de gemeente (ordinantie 4.7.1). Wat betreft het jeugdwerk heeft de jeugdraad van de kerkenraad de opdracht gekregen een deelbeleidsplan op te stellen. Naast deze formele kant biedt het opstellen van een beleidsplan kansen. Het is enerzijds een moment van stilstaan en terugkijken op de achterliggende periode, anderzijds biedt het ook de gelegenheid om vooruit te kijken en de speerpunten voor de komende jaren vast te stellen.

1.2 Werkwijze

Het stilstaan bij en het terugkijken op de achterliggende periode is gerealiseerd middels een dieptescan. In 2024 hebben verschillende groepen jongeren, ouder(s)/verzorger(s) en jeugdleiding, onder leiding van een deskundige van het HJW, gereflecteerd op het jeugdwerk in onze gemeente. De opbrengst van deze gesprekken is vastgelegd in een rapport. De uitkomsten van dit rapport zijn verwerkt in het beleidsplan dat voor u ligt.

Aan het vooruitkijken en samen met gemeenteleden de speerpunten voor de komende jaren vaststellen is invulling gegeven in twee bijeenkomsten als vervolg op de dieptescan. Een dwarsdoorsnede van de gemeente heeft, onder leiding van een deskundige van HJW, een grondige analyse gemaakt van wat goed gaat in het jeugdwerk en wat beter kan. De opbrengst van deze analysegesprekken is op hoofdlijnen weergegeven in dit beleidsplan en vormt de basis voor de aandachtsgebieden die in de verschillende hoofdstukken in dit plan aan de orde komen. Als kerkenraad hechten we er aan dat de input van de hele gemeente wordt meegenomen in dit beleidsplan. Er is daarom gekozen om voorafgaand aan het uitwerken van de voornemens in concrete doelen, acties en evaluatiemomenten dit plan voor te leggen aan de gemeente. Dit is gebeurd op een gemeenteavond die heeft plaatsgevonden op 30 oktober 2024. De input die op deze avond is opgehaald is samengevoegd met de input van de bovengenoemde werkgroepen.

Er is gekozen voor een werkwijze waarbij de aanwezige expertise en ervaring van gemeenteleden zoveel mogelijk wordt benut omdat dit betrokkenheid vergroot, leden verbindt aan elkaar en aan de benoemde ambities en draagvlak creëert voor zowel het jeugdwerk in het algemeen als de geformuleerde doelstellingen in het bijzonder.

1.3 Vaststelling

Dit jeugdbeleidsplan is in concept vastgesteld in de kerkenraadsvergadering van 30 september 2024. De definitieve vaststelling volgt na het vaststellen van de doelen, concrete acties en evaluatiemoment.

1.4 Leeswijzer

In dit jeugdbeleidsplan staat beschreven vanuit welke visie er gewerkt wordt, hoe het jeugdwerk is georganiseerd en wat de plannen zijn voor de komende vier jaar. Het

jeugdbeleidsplan vormt het uitgangspunt voor het jeugdwerk in de periode 2024-2029. Daarnaast is het een hulpmiddel om te communiceren en is richtinggevend voor de jeugdraad bij het nemen van besluiten.

In hoofdstuk 2 is beschreven vanuit welke visie er wordt gewerkt. In hoofdstuk 3 wordt er kort ingegaan op de doelgroep. In hoofdstuk 4 worden de diverse betrokken partijen omschreven. Daar waar er beleidsvoornemens zijn geformuleerd die specifiek betrekking hebben op de rol van deze partijen is er een beleidsvoornemen, concrete doelstelling, acties en wijze van evaluatie omschreven. In hoofdstuk 5 worden de aandachtsgebieden en activiteiten omschreven waarin het jeugdwerk een plaats heeft. Voor elk van deze gebieden (uitgezonderd zondagschool) is een concrete doelstelling, concrete acties en een wijze van evalueren opgenomen.

2. Visie

In deze visie omschrijven wij welke plaats kinderen en jongeren in de gemeente hebben, welke verwachtingen we hebben op grond van Gods Woord en wat dat betekent voor ons handelen.

Onze kinderen en jongeren groeien op in een verwarrende tijd. Het is een tijd waarin er veel op hen afkomt. De informatiedichtheid is hoog, de keuzemogelijkheden lijken eindeloos en de druk van sociale media neemt jongeren sterk in beslag. De tijdgeest zorgt ervoor dat grote groepen jongeren last hebben van keuzestress, te hoge verwachtingen, vluchtigheid en dat hun sociale contacten zich vooral online afspelen. Niet zelden resulteert dit in depressie, eenzaamheid, angst en verslaving. Het is onze wens en gebed dat Gods Woord en de kerkelijke gemeente hierin een baken van rust voor de jongeren mag zijn. Een bedding van, echtheid, liefde warmte en hoop. Dit vraagt van alle medewerkers in het jeugdwerk dat zij de cultuur van de jongeren kennen en vanuit betrokkenheid op hen de boodschap van Gods woord kunnen vertalen naar de taal van de kinderen en jongeren

Wij geloven dat God zijn genadeverbond opricht met ons en onze kinderen en als teken en zegel ons de Heilige Doop heeft gegeven. De kleine kinderen van de gemeente worden gedoopt als bevestiging dat God ook hen zijn heil toezegt. Ze zijn volwaardig lid van Gods gemeente. Er is geen verschil tussen oud en jong als leden van het lichaam van Christus.

Eenzijds heeft de christelijke gemeente de mooie, verantwoordelijke taak en roeping de komende generatie bekend te maken met de God van het verbond, Die in Zijn Zoon Jezus Christus voor heil en zaligheid zorgt (Deut. 6:4-9 en Ps. 78). Daarin wordt die ene Naam, gegeven onder de hemel waardoor wij kunnen en moeten zalig worden, van generatie op generatie doorgegeven en zo Gods koninkrijk gebouwd (Ps. 45:17,18). Kinderen en jongeren worden daarom in liefde gewezen op de noodzaak van geloof en bekering, waarmee zij aan Christus verbonden worden. We verlangen dat zij toegroeien naar het doen van openbare geloofsbelijdenis en tot het vieren van het Heilig Avondmaal. Ook rusten we hen toe om een plaats in de wereld in te nemen als getuige van Jezus. Zo geven wij gehoor aan de oproep van onze Heere Jezus Christus om onze kinderen bij Hem te brengen (Mark. 10: 13-16). Dat mogen we met veel verwachting doen. Het is Zijn verlangen om ze te zegenen. Daarbij geldt: hoe vroeger ze bij de Heere Jezus zijn, hoe beter. Daarnaast moet er

ook aandacht zijn voor de toerusting van deze kinderen en jongeren voor hun taak als christen in de gemeente en de wereld en om daar Zijn getuige te zijn.

Anderzijds dragen jongeren ook op hun eigen wijze bij aan de gemeente. Evenals de andere generaties hebben zij hun eigen inbreng. Vaak houden ze in hun kinderlijk geloof de gemeente een spiegel voor in hun overgave en de vanzelfsprekend van geloven. Jongeren zijn vaak idealistisch en begaan met de wereld om hen heen, wat de gemeente aanspoort tot bewogenheid en diaconale betrokkenheid. Bovendien zijn ze vaak beter op de hoogte van de cultuur waarin we leven en hoe ze daarop aan kunnen sluiten in het uitdragen van het Evangelie. De kinderen en jongeren zijn om deze redenen zowel een verantwoordelijkheid als een zegen voor de gemeente.

Het jeugdwerk wil in haar activiteiten jongeren een veilige plaats bieden waar de jongere zichzelf kan zijn en de onderlinge band met de andere jongeren binnen de gemeente, maar ook met de gehele gemeente, de kerkdiensten en de activiteiten wordt versterkt. Daarin beogen we drie soorten verbinding:

- 1) De band tussen jongeren onderling en versterken van relaties binnen de gemeente (sociale binding), vgl. Kol. 3:12-15.
- 2) De binding aan het Woord van God, planten, versterken van het geloof (ideologische binding), vgl. 1 Kor. 3.
- 3) De band met de gemeente, het vinden van een eigen plek en dragen van verantwoordelijkheid voor anderen (institutionele binding), vgl. Tit. 2.

3. Doelgroep

Het jeugdwerk heeft allereerst betrekking op alle jongeren die lid zijn van de Hervormde Gemeente van Tholen. Daarnaast zijn jongeren vanuit andere kerkelijke gemeenten of daarbuiten hartelijk welkom. De activiteiten die georganiseerd worden staan open voor alle jongeren die willen meedoen.

4. Verantwoordelijkheid

Er zijn verschillende partijen betrokken bij het concreet vormgeven van de visie op het jeugdwerk. In de onderstaande paragrafen geven we aan welke verwachtingen en verantwoordelijkheden we onderscheiden binnen het jeugdwerk. Daarnaast zijn er beleidsvoornemens geformuleerd voor de komende vier jaar.

4.1 De jongere

Het geloof is een gave en opgave. Daarom heeft de jongere een eigen verantwoordelijkheid in zijn/haar geloofsontwikkeling, waarom we hen aanmoedigen de genademiddelen te gebruiken: het lezen van Gods Woord, persoonlijk gebed, zingen, het bijwonen van kerkdiensten en het jeugdwerk. De jongere heeft hierin geestelijk leiding nodig. Daarom ligt, vooral in de beginjaren, de eerste verantwoordelijkheid bij de ouder(s)/verzorger(s), jeugdleiders en kerkenraad. Zij zullen in de verantwoordelijkheid blijven delen (voor jeugdleiders geldt dit totdat de jongere 21 jaar is geworden).

We worden in de Bijbel opgeroepen om in ons geloof niet alleen te blijven maar de gemeenschap te zoeken met elkaar. Dat is te zien in het Oude Testament in de

tabernakel- en tempeldienst maar ook in het Nieuwe Testament. De Heere Jezus zelf was trouw in het bezoeken van de synagoge, en in Hebrreeën 10 worden we opgeroepen om de onderlinge bijeenkomsten niet na te laten. Verder wordt de christelijke gemeente ook wel vergeleken met een lichaam waarbinnen alle leden samen het lichaam vormen, met Christus als hoofd (1 Kor.12). Dit laat zien dat ook van jongeren gevraagd wordt actief mee te doen in de kerkelijke gemeente.

4.2 Ouder(s)/verzorger(s)

De verantwoordelijkheid voor de kinderen ligt in de eerste plaats bij de ouder(s)/verzorger(s). Zij nemen hun kinderen zo vroeg mogelijk mee naar de crèche/kerk en stimuleren hen om deel te nemen aan kerkelijke activiteiten zoals club en catechisatie. De ouders hebben hierbij ook de verantwoordelijkheid het verkondigde Woord met hun kind(eren) te bespreken en toe te lichten. Dit vraagt ook dat ouders zelf de omgang met de Heere God kennen en hun kinderen daarin voorleven. De kerkenraad, maar ook de gemeenteleden onderling, dienen elkaar in liefde aan te spreken wanneer ouder(s)/verzorger(s) in gebreke blijven. Wanneer we als ouder(s)/verzorger(s), kerkenraad en clubleiding samen om onze jongeren heen staan zal dat de (geestelijke) opvoeding versterken. Goede onderlinge communicatie is daarbij van wezenlijk belang.

Ouder(s)/verzorger(s) hebben ook toerusting nodig. Bijvoorbeeld door het bezoeken van de opvoedkring en thematische gemeenteavonden.

Beleidsvoornemens:

- Communicatie tussen ouder(s)/verzorger(s) en clubs/catechese/kerkenraad optimaliseren.
- Betrokkenheid van ouders op de kerkelijke gemeente, de catechese en het jeugdwerk vergroten.

[Doelen...](#)

[Concrete acties...](#)

[Evaluaties...](#)

4.3 Kerkenraad

De kerkenraad zal tijdens de huisbezoeken aandacht hebben voor de jongeren van het gezin. Daarom wordt er van de jongeren verwacht dat zij ook (een deel) van het huisbezoek aanwezig zijn. Tijdens de bezoeken wordt er met ouder(s)/verzorger(s) en jongeren gesproken over hun relatie tot God en hun betrokkenheid op kerk en jeugdwerk. Daarbij mag ook aandacht zijn voor de verantwoordelijkheden die dat met zich meebrengt en het aanspreken daarop.

Daarnaast heeft de kerkenraad een houding waarin zij laat zien dat de jeugd van de gemeente hen aan het hart gaat. Dat wordt onder andere zichtbaar in de besluiten die zij neemt. Bij de besluiten die jongeren aangaan wordt er specifiek getoetst of dit bijdraagt aan de sociale, ideologische en institutionele binding van jongeren aan de kerk, en waar de risico's liggen. Zo nodig worden daarop aanvullende maatregelen genomen. De jeugdouderling en/of jeugddiaken bewaken (als verbinding tussen jeugdraad en kerkenraad) dat hier aandacht voor is.

De kerkenraad is eindverantwoordelijk voor het jeugdwerk in onze kerkelijke gemeente.

Beleidsvoornemens:

- Het versterken van betrokkenheid tussen kerkenraad en jeugd(leiding).
- Blijvend toerusten van kerkenraad op het gebied van jeugdwerk, opvoeding en hun rol daarin.

Doelen...

Concrete acties...

Evaluaties...

4.4 Jeugdraad

De jeugdraad werkt onder leiding en verantwoordelijkheid van de kerkenraad, en bestaat uit vertegenwoordigers van kerkenraad en gemeente. De jeugdraad begeleidt en ondersteunt de kerkelijke activiteiten voor de jongeren binnen onze Hervormde gemeente. Als bijstandsorgaan van de kerkenraad worden tijdens de vergaderingen beleids- en advieszaken besproken en geformuleerd. De jeugdraad bevordert de contacten tussen de verenigingen onderling, geeft nieuwe impulsen en probeert eventuele knelpunten op te lossen. Daarnaast ontplooit de jeugdraad initiatieven voor randkerkelijke jongeren. Deze activiteiten dienen nauw aan te sluiten op de leefwereld van deze doelgroep.

Samenvattend komen we tot de volgende taken en verantwoordelijkheden:

- Het opstellen, bewaken van de uitvoering, bijhouden van de planning en het organiseren van evaluaties in het kader van het jeugdbeleidsplan
- Het coördineren van het jeugdwerk.
- Een regelmatige bezinning op het jeugdwerk.
- Beleids- en advieszaken bespreken en formuleren voor kerkenraad.
- Het bevorderen van de contacten tussen jeugd, kerkenraad en gemeente.
- Zorg dragen voor goed werkmateriaal en accommodaties.
- Het (doen) organiseren van activiteiten voor alle jongeren.
- Afstemmen van de jaarprogramma's van de diverse clubs.
- Informatie-uitwisseling tussen de clubs en de jeugdouderling/diaken.
- De werving en begeleiding van nieuwe leden van de verenigingen en clubs.
- Contact houden met plaatselijke scholen en regionale/landelijke organisaties.
- Financiële verantwoording van het jeugdwerk.
- Het organiseren van toerusting van jeugdwerkers en gemeente.

Bovenstaande moet ingebed zijn in een organisatiestructuur waarin het werk op een goede manier uitgevoerd kan worden en behapbaar blijft voor de vrijwilligers.

De jeugdraad komt ongeveer viermaal per jaar bij elkaar; in ieder geval rond de startdatum van het winterwerk en aan het einde van het jeugdwerkseizoen.

4.4.1 Samenstelling en verantwoordelijkheden

Bij het vaststellen van dit beleidsplan zijn in de jeugdraad alle geledingen van het jeugdwerk vertegenwoordigd. Naast de jeugdouderling/-diaken (voorzitter) en de penningmeester heeft van iedere jeugdclub en van de zondagschool één leidinggevende zitting in de jeugdraad. De predikant is adviserend lid van de raad. De jeugdraad heeft door middel van de jeugdouderling/-diaken een directe verbinding met de kerkenraad zodat op elke kerkenraadsvergadering het jeugdwerk aan de orde komt. De overige leden van de jeugdraad vertegenwoordigen ieder zijn/haar eigen club/taak en in die hoedanigheid dragen zij verantwoording af aan de jeugdraad voor het werk wat gedaan wordt.

De jeugdraad heeft een centrale functie in de organisatie en coördinatie van het jeugdwerk in onze gemeente. Een belangrijke voorwaarde voor goed jeugdwerk is een goed functionerende jeugdraad. Vanuit dit belang is het goed om het functioneren van de jeugdraad regelmatig te evalueren en de werkwijze en structuur waar mogelijk te optimaliseren.

Beleidsvoornemen:

- Jeugdwerkstructuren en de rol van de jeugdraad evalueren:
 - Evaluaties opnemen in een meerjarenplanning
 - Aanpassingen in structuur en werkwijze doorvoeren wanneer daar aanleiding toe is.

[Doelen...](#)

[Concrete acties...](#)

[Evaluaties...](#)

4.4.2 Nieuwe leidinggevenden

Bij vacatures voor leidinggevenden van de zondagsschool en de verenigingen/clubs zal er allereerst gezocht worden naar kandidaten die (belijdend) lid zijn van onze gemeente. Vrijwilligerswerk is niet vrijblijvend en schept een inzetverplichting met daarbij een grote verantwoordelijkheid. Het gaat immers om jongeren die gevormd en opgevoed worden tot eer van onze God. Vanwege de voorbeeldfunctie dient leer en leven aan te sluiten bij het belijden van onze kerkelijke gemeente. Om helder te krijgen welke kandidaten geschikt zijn als jeugdwerkers voor de verschillende verenigingen/clubs is het goed een functieprofiel op te stellen. Daarin kan beschreven beleid concreter vorm krijgen.

De zondagsschool en de verenigingen/clubs kunnen kandidaten voordragen aan de jeugdraad. De voordracht zal besproken worden in de jeugdraad waarna de geschikte personen door de jeugdraad benaderd zullen worden.

Beleidsvoornemen:

- Opstellen van een functieprofiel van leidinggevenden om jeugdleiders aan te stellen binnen het jeugdwerk.

[Doelen...](#)

[Concrete acties...](#)

[Evaluaties...](#)

5. Aandachtsgebieden en activiteiten

In hoofdstuk 2 is reeds de visie op het jeugdwerk beschreven. De activiteiten die in dit hoofdstuk beschreven worden zijn erop gericht deze visie vorm te geven. Daarnaast zijn er beleidsvoornemens geformuleerd voor de komende vier jaar.

5.1 Eredienst

Op grond van Gods Woord constateren we dat kinderen voluit deel uitmaken van de gemeente en thuishoren in de eredienst. We hechten aan een betrouwbare vertaling van het Woord van God. Daarnaast is het van belang dat dit Woord op een begrijpelijke manier bij onze jongeren komt. Dat geldt ook voor de psalmen die tijdens de dienst gezongen worden. De eigen predikant dient oog te hebben voor de jongeren in de gemeente en daarmee rekening te houden tijdens de dienst. Daarbij is het van belang dat de predikant weet wat er speelt onder jongeren en wat hen bezig houdt.

Voor de jonge kinderen (tot 10 jaar) is iedere ochtenddienst De Richtingwijzer uitgeprint beschikbaar in de dienst. De kern van dit werkblad zijn de vragen die van toepassing zijn op de preek, aangeleverd door de dan voorgaande predikant. Hierdoor wordt de luisterhouding van de kinderen, en het gesprek thuis, gestimuleerd. Daarnaast worden er een aantal praktische verwerkingsvormen (voor thuis) toegevoegd zoals bijvoorbeeld een toepasselijk puzzel of kleurplaat. Een werkgroep bewaakt de kwaliteit en inhoud hiervan.

De voorzang in beide diensten zijn in de regel psalmen die de kinderen op (zondag)school hebben geleerd.

Beleidsvoornemen:

- Onderzoeken hoe jongeren meer betrokken kunnen worden op de erediensten.

[Doelen...](#)

[Concrete acties...](#)

[Evaluaties...](#)

5.2 Betrokkenheid op het jeugdwerk

We vinden het belangrijk dat de activiteiten die georganiseerd worden, bezocht worden door alle jongeren van onze gemeente. We willen ons hier echter niet toe beperken. Ook jongeren van andere gemeentes en randkerkelijken zijn welkom. Het is onze wens dat juist deze laatste groep meer binding met het jeugdwerk en de gemeente gaat ervaren. We hoeven dit alles niet alleen te doen. Samenwerking met andere kerkelijke gemeentes met dezelfde grondslag op het eiland/in de stad Tholen kan stimulerend werken en de onderlinge betrokkenheid vergroten.

Het is belangrijk dat het voor de jongeren en hun ouder(s)/verzorger(s) duidelijk is wanneer welke activiteiten georganiseerd worden. Daarom wordt er aan het begin van het seizoen een activiteitenkalender geplaatst op de diverse communicatiekanalen van onze kerkelijke gemeente.

Naast betrokkenheid van jongeren willen we ook de betrokkenheid van (meer) volwassen gemeenteleden op het jeugdwerk stimuleren. Vormen van meelevens en incidenteel of structureel bijspringen in het jeugdwerk worden daarom aangemoedigd.

Beleidsvoornemens:

- Organisatie en uitvoering van activiteiten meer verspreiden over de gemeenteleden.
- Onderzoeken van de mogelijkheden tot verdere samenwerking met andere kerkelijke gemeenten.
- Regelmatig gebed voor de jeugd, jeugdleiding en catecheten in de gebedsgroep en de eredienst.

Doelen...

Concrete acties...

Evaluaties...

5.3 Materiaal, toerusting en Bijbelvertaling

We hechten belang aan een betrouwbare, verstaanbare vertaling van het Woord van God en de psalmen en liederen die gezongen worden. Om die reden wordt er in het jeugdwerk gebruik gemaakt van de Statenvertaling en de zangbundel Op Toonhoogte. De Herziene Statenvertaling mag ook gebruikt worden. Verder is het van belang dat leidinggevendend duidelijk uitleggen wat de boodschap is van het Bijbelgedeelte, de psalmen en de liederen.

Tijdens het jeugdwerk wordt gebruik gemaakt van diverse materialen, verzorgd door de HGJB en het HJW. We hechten belang aan goed, Bijbelgetrouw materiaal dat past bij onze gemeente en wat de jeugdleiding ondersteunt in het organiseren van de activiteiten. Dit materiaal moet aansluiten bij de betreffende doelgroep en er dient een doorgaande lijn over de jaren heen in te zitten.

Er dient voldoende ondersteunend materiaal te zijn om ook de ontspannende activiteiten goed te kunnen uitvoeren. Verder dient de ruimte waarin de activiteiten plaatsvinden aantrekkelijk te zijn voor de jongeren, passend bij hun leeftijd.

Beleidsvoornemens:

- De jeugdraad ontwikkelt een doorgaande leerlijn van materiaal en thema's die belangrijk worden gevonden in de geestelijke opvoeding van kinderen (curriculum), waarin meegewogen wordt of er een keuze tussen de HGJB en het HJW gemaakt moet worden.
- Blijvend toerusten van kerkenraad, jeugdwerkers en gemeenteleden op het gebied van jeugdwerk en opvoeding.
- Wanneer in de komende beleidsperiode door de kerkenraad besloten wordt om de Herziene Statenvertaling in de kerkdiensten te gaan gebruiken zal de Herziene Statenvertaling de hoofdvertaling voor het jeugdwerk worden.
- Zorgen voor een aantrekkelijke ruimte waar de jongeren bij elkaar komen tijdens de jeugdactiviteiten om zo eigenaarschap onder jongeren te bevorderen.

Doelen...
Concrete acties...
Evaluaties...

5.4 Zondagsschool

Het fenomeen zondagsschool is rond 1870 in Engeland ontstaan met als doel vooral buitenkerkelijke jongeren te bereiken met het Evangelie. De huidige praktijk is dat de zondagsschool vooral bezocht wordt door jongeren van onze kerkelijke gemeente. De rol van de zondagsschool is daardoor ook veranderd in een leerschool, voorbereidend op de catechisatie.

Zondagsschool 'De Ranken' ziet het als haar missie, wekelijks na de ochtenddienst, kinderen te vertellen en laten 'zien' wie Jezus is, de Ware Wijnstok. De middelen die hiervoor gebruikt worden zijn vertellingen van verhalen uit de Bijbel, het spreken met de kinderen over wie God is en het zingen van psalmen en liederen. Soms wordt gebruik gemaakt van andere werkvormen en activiteiten.

Als leidraad voor de Bijbelvertellingen worden de mappen van de Hervormde Zondagsscholen Bond op Gereformeerde Grondslag gebruikt. Er wordt gewerkt volgens een roosterboekje, waarin de te leren teksten en de Bijbelgedeelten voor de vertellingen staan vermeld. De zondagsschool is verdeeld in vier groepen: groep 1 (4 en 5 jaar), groep 2 (6 en 7 jaar) groep 3 (8 en 9 jaar), groep 4 (10, 11 en 12 jaar). Rondom Hervormingsdag, Kerst, Pasen en/of Pinksteren en bij het afscheid van een meester of juf wordt er gezamenlijk zondagsschool gehouden.

De kerstviering vindt altijd plaats op tweede kerstdag samen met de clubs en de jeugdverenigingen. Dan nemen de jongeren van 12 jaar afscheid van de zondagsschool en ontvangen een Bijbel waarbij de keuze gemaakt kan worden uit de Statenvertaling of de Herziene Statenvertaling.

De organisatie voor bestuur en leidinggevenden van de zondagsschool is vastgelegd in statuten. Deze statuten zijn bekend bij de kerkenraad.

De zondagsschoolleiding brengt verslag uit aan de jeugdraad.

De zondagsschool ontvangt een financieel budget per seizoen om te zorgen voor materialen en eten en drinken. Het staat hen vrij om ook een (beperkte) bijdrage aan de jongeren te vragen.

Het zondagsschoolseizoen start in september en eindigt in juni.

5.5 Jeugdclubs tot 12 jaar

Het jeugdwerk is een goede plaats om invulling te geven aan de sociale-, ideologische-, en institutionele binding. Het is de plaats waar Gods Woord open gaat en op een laagdrempelige manier met de kinderen gedeeld wordt. Ze ontmoeten elkaar waardoor de onderlinge band versterkt wordt. En het is een manier om ze al op jonge leeftijd bij het kerkenwerk betrokken te laten zijn. Zo zijn jongeren niet alleen op zondag maar ook in de week betrokken op de Heere God, elkaar en de kerk.

Er zijn drie jeugdclubs voor jongeren in de leeftijd tot 12 jaar. De onderverdeling wordt gemaakt aan de hand van de groepen op de basisschool:

- Woensdagmiddagclub voor groep 2 en 3.
- Donderdagavondclub voor groep 4,5 en 6.
- Dinsdagavondclub voor groep 7 en 8.

De clubs komen gedurende het seizoen om de twee weken bij elkaar in De Wingerd. Er is ruimte om bij de indeling in de groepen rekening te houden met de contacten die kinderen zelf hebben in lagere/hogere groepen.

Tijdens de clubmomenten wordt er gebeden en gezongen. Voor de Bijbellezingen wordt gebruik gemaakt van de Statenvertaling. De Herziene Statenvertaling mag ook gebruikt worden. De liederen die gezongen worden komen uit de bundel 'Op Toonhoogte'.

Het materiaal waarvan gebruik wordt gemaakt komt van de HGJB of het HJW. Jeugdleiding maakt hierin zelf een keuze. Het materiaal is erop gericht dat jongeren vertrouwd raken met Bijbelgedeelten en worden gestimuleerd om de Bijbel ook zelf te onderzoeken. Naast het bezinnende gedeelte is er ruimte voor ontspanning. Zo wordt er gewerkt aan de diverse vormen van binding in de gemeente.

Jaarlijks wordt na de zomervakantie het clubseizoen geopend met een gezamenlijke startmiddag. Deze startmiddag is altijd voorafgaand aan de zondag waarin we met de gemeente als geheel stilstaan bij de opening van het winterwerk (startzondag). Op deze middag zijn alle kinderen van 4 tot 12 jaar van harte welkom. Vervolgens start het clubseizoen en gaat het door tot half april.

Wanneer jongeren vanwege hun leeftijd afscheid nemen van een club en doorstromen naar een volgende heeft er een warme overdracht plaats waarin de belangrijkste informatie over de jongere gedeeld wordt.

We hechten aan een veilige omgeving voor onze jongeren en clubleiding. Daarom dienen er tijdens clubavonden minimaal twee leidinggevenden aanwezig te zijn. Er vindt continue verdieping en doordenking plaats binnen de jeugdraad op het thema 'veilig jeugdwerk'. Dit stimuleert enerzijds de veilige omgeving die we jongeren willen bieden, anderzijds worden leidinggevenden zo ondersteund en verder bekwaamd voor hun werk.

Eén keer per jaar wordt er in de meivakantie een jeugdkamp georganiseerd. Hierover wordt tijdig door de leiding met ouder(s)/verzorger(s) en jongeren gecommuniceerd. Bij de vaststelling van dit beleidsplan is het beleid rondom de kampen nog niet helder vastgelegd.

De clubs ontvangen een financieel budget per seizoen om te zorgen voor materialen, eten en drinken en eventueel het organiseren van activiteiten. Het staat hen vrij om ook een (beperkte) bijdrage aan de jongeren te vragen.

Beleidsvoornemen:

- Beleid opstellen rondom jeugdkampen.

[Doelen...](#)
[Concrete acties...](#)
[Evaluaties...](#)

5.6 Catechisatie

Een belangrijke vorm van onderwijs en toerusting is de catechese. Dit onderwijs in de geloofsinhoud ligt in het verlengde van de doopbelofte van de ouders (om hun kinderen in het geloof te onderwijzen en te laten onderwijzen) en is gericht op het doen van geloofsbelijdenis. Om die reden worden alle jongeren van de gemeente tot 21 jaar verwacht. Bij afwezigheid volgt een gesprek met de jongere en/of de ouder(s)/verzorger(s).

Het is de taak van de hervormde gemeente om haar jongeren (betrokken en niet-betrokken doopleden) op geloofsgebied te onderwijzen en toe te rusten door deze catechisatielessen. Deze lessen dienen aansprekend te zijn en passend bij hun ontwikkeling, zodanig dat jongeren zich betrokken weten op God, de geloofsleer en de gemeente.

Naast het inhoudelijke deel is het belangrijk dat jongeren zich gezien weten door de catecheet en de gemeente en dat ze gedragen worden door het gebed. Ook in de catechese krijgen de verschillende soorten binding zo een plek.

Ieder seizoen starten de catechisatielessen op de eerste maandag na de startzondag met een gezamenlijke startbijeenkomst. Vervolgens wekelijks op maandag, uitgezonderd de vakanties.

Momenteel worden de lessen van 45 minuten verzorgd door de predikant en de pastoraal werker. Ze gebruiken daarvoor een lesmethode die aansluit bij de identiteit van onze gemeente (Reflector). Daarnaast is het ook van belang dat er ruimte is voor een goed gesprek, desnoods los van de methode.

Beleidsvoornemens:

- Voorafgaand aan de catechisatie-avonden wordt op de website en de kerkapp gedeeld waar alle jongeren worden verwacht. Bij afwezigheid volgt een telefonisch contact en/of bezoek aan jongere en/of de ouder(s)/verzorger(s).
- Materiaal met doorgaande lijn en thema's die belangrijk worden gevonden in de opvoeding van kinderen onderzoeken en vastleggen (curriculum).
- Betrokkenheid op catechisatie vergroten. Dit omvat zowel het stimuleren van jongeren als het toerusten en ondersteunen van catechetten om de aansluiting tussen jeugd en catecheet zo optimaal mogelijk te maken.
- Betrokkenheid van ouders op de kerkelijke gemeente en de catechese vergroten.
- Onderzoeken of mentorcatechese een geschikte organisatievorm is voor onze gemeente en na toestemming van de kerkenraad een pilot uitvoeren.

[Doelen...](#)
[Concrete acties...](#)
[Evaluaties...](#)

5.7 Jeugdclubs vanaf 12 jaar

Het jeugdwerk is een goede plaats om invulling te geven aan de sociale-, ideologische-, en institutionele binding. Het is de plaats waar Gods Woord open gaat en jongeren op een laagdrempelige manier met elkaar en jeugdleiding in gesprek gaan. Ze ontmoeten elkaar waardoor de onderlinge band versterkt wordt. En het is een manier om ze al op jonge leeftijd bij het kerkenwerk betrokken te laten zijn. Zo zijn jongeren niet alleen op zondag maar ook in de week betrokken op de Heere God, elkaar en de kerk.

Er zijn drie jeugdclubs voor jongeren vanaf 12 jaar:

- JV-16 (12-16 jarigen)
- Festini (12-16 jarigen)
- De Fakkell (16+)

Gedurende het seizoen komt JV-16 en De Fakkell op zondagavond bij elkaar. Deze avonden staan verschillende onderwerpen centraal die in overleg met de jongeren gekozen worden. Bij de JV-16 wordt gebruik gemaakt van materiaal van het HJW. De Fakkell kiest eigen onderwerpen en zoekt daarbij zelf informatie uit verschillende bronnen die aansluiten bij de identiteit van onze kerkelijke gemeente. Het doel van deze avonden is om met elkaar na te denken over de inhoud van de Bijbel in relatie tot het dagelijks leven.

De Fakkell organiseert ook een aantal keer per seizoen een ontspannende activiteit op vrijdag- of zaterdagavond.

De leiding van De Fakkell zorgt voor de presentjes voor jongeren die geslaagd zijn voor hun eindexamen van het voortgezet onderwijs.

Jeugdsoos Festini wordt eens in de twee weken op zaterdagavond gehouden en is bedoeld om jongeren een verantwoorde zaterdagavondbesteding te geven. Door de verschillende activiteiten wordt vooral aan de sociale binding gewerkt.

Voor de jeugd vanaf 12 jaar wordt één keer per jaar een kamp georganiseerd. Dit kan gezamenlijk of opgedeeld worden in twee groepen (12-16 en 16+).

Tijdens de clubmomenten wordt er ook gebeden en gezongen. Voor de Bijbellezingen wordt gebruik gemaakt van de Statenvertaling. De Herziene Statenvertaling mag ook gebruikt worden. De liederen die gezongen worden komen uit de bundel 'Op Toonhoogte'.

Wanneer jongeren vanwege hun leeftijd afscheid nemen van Festini en/of JV-16 en doorstromen naar De Fakkell heeft er een warme overdracht plaats waarin de belangrijkste informatie over de jongere gedeeld wordt.

Festini, JV-16 en De Fakkell ontvangen een financieel budget per seizoen om te zorgen voor materialen, eten en drinken en eventueel het organiseren van activiteiten. Het staat hen vrij om ook een (beperkte) bijdrage aan de jongeren te vragen.

Beleidsvoornemens:

- Betrokkenheid van kerkelijke en randkerkelijke jongeren op het jeugdwerk bevorderen.

- Onderzoeken welke leeftijdsgrenzen er het beste gehanteerd kunnen worden binnen het 12+ jeugdwerk.
- Beleid opstellen rondom jeugdkampen.

Doelen...

Concrete acties...

Evaluaties...

5.8 Preekbespreking

Twee keer per jaar wordt voor jongeren van 12 jaar en ouder een preekbespreking gehouden. Na de dienst wordt onder leiding van de predikant de preek besproken aan de hand van een aantal vragen die op hen zijn afgestemd.

Deze preekbespreking wordt gecombineerd met een preekbespreking voor alle volwassen gemeenteleden. Er zal in de vraagstelling rekening gehouden worden met de verschillende doelgroepen.

Leiding van de JV-16 en De Fakkel dient aanwezig te zijn tijdens de preekbespreking. Daardoor wordt de preekbespreking ingebed in het jaarprogramma van de verenigingen, werkt het drempelverlagend voor de jongeren en wordt het geloofsgesprek tussen leiding en jongeren gestimuleerd. Dit laatste punt kan opbouwend werken in het vervolg van het seizoen en verdiept de relatie tussen leidinggevenden en jongeren.

Beleidsvoornemen:

- Onderzoeken of de preekbespreking het beste bezocht wordt na de morgendienst of na de avonddienst, om vervolgens een keuze te kunnen maken.

Doelen...

Concrete acties...

Evaluaties...

5.9 Jeugdpastoraat

We maken ons zorgen om jongeren die dreigen af te haken of al afgehaakt zijn. De binding van onze jongeren aan de kerkelijke gemeente lijkt niet sterk. Dit komt onder andere naar voren uit de, door het HJW gehouden, dieptescan. Veel jongeren voelen zich niet gezien en gehoord, terwijl we dat wel belangrijk vinden. De ervaring van jeugdwerkorganisaties maakt duidelijk dat daarvoor echt contact met jongeren van wezenlijk belang is. Jeugdpastoraat kenmerkt zich doordat er vanuit de hele gemeente aandacht is voor de jongere generatie van de gemeente, op hun levens- en geloofsweg, vanuit het perspectief van Gods Woord.

Er is een werkgroep aangesteld die onderzoekt hoe hier vorm aan te geven.

In de komende jaren willen we aandacht besteden aan toerusting van de gehele gemeente rondom dit thema. Daarnaast wordt er een organisatievorm gekozen waarin het jeugdpastoraat in onze gemeente optimaal vorm kan krijgen. De werkgroep neemt hierin een voorttrekkersrol.

Via het jeugdpastoraat worden contacten binnen de gemeenten gestimuleerd (sociale binding), geloofsverdieping bevorderd (ideologische binding) en een zekere

vorm van verantwoordelijkheid en rolbewustwording aangeleerd (institutionele binding).

Beleidsvoornemens:

- Het onderzoeken van passende vormen van jeugdpastoraat en de invulling daarvan (zoals bijvoorbeeld mentorcatechese).
- Verschillende vormen van binding van jongeren aan de gemeente waarborgen en stimuleren.
- Gemeenteavonden organiseren rondom het thema jeugdpastoraat.

[Doelen...](#)

[Concrete acties...](#)

[Evaluaties...](#)

5.10 Veilige kerk

Het is belangrijk dat de kerkelijke gemeente een veilige plaats is voor kinderen en jongeren. Dat geldt tussen jongeren onderling maar ook tussen jongeren en volwassenen. Als er wordt omgezien naar elkaar is de kans kleiner dat iemand zich buitengesloten voelt door negatieve groepsvorming. Dan is oud en jong oprecht geïnteresseerd in elkaar, is de gemeente levend en voelen we ons allemaal gedragen en één in Christus.

Bij activiteiten binnen het jeugdwerk dienen altijd minimaal twee leidinggevenden aanwezig te zijn. Daarnaast volgen we de regels van de overheid/PKN wat betreft de VOG.

Er zijn binnen onze gemeente twee vertrouwenspersonen actief die ondersteuning en voorlichting bieden op dit thema.

Er vindt voortdurende bezinning plaats op het thema 'veilig jeugdwerk'. Op die manier blijven leidinggevenden voortdurend bewust van dit thema. Dit helpt hen in de afwegingen die ze maken gedurende het contact met jongeren. Door het voortdurende gesprek hebben leidinggevenden ook een veilige context en 'rugdekking' om hun ervaringen te delen, moeilijke cases te bespreken en eventuele missers te corrigeren.

Beleidsvoornemen:

- Bezinning op het veilig kerk zijn en de noodzakelijk stappen nemen die nodig zijn om dat te bereiken.

[Doelen...](#)

[Concrete acties...](#)

[Evaluaties...](#)

6. Financiën

Goed jeugdwerk kan niet zonder financiële middelen. Deze ontvangt de jeugdraad op verschillende manieren:

- Diaconie collecten.
- Gemeentelijke subsidie.
- Sponsoring en bijdrage bij grotere evenementen.

De clubs ontvangen van hun leden contributie en gebruiken dit als 'startkapitaal'. Hiermee gaan zij het seizoen in en als er een tekort ontstaat kan er een beroep gedaan worden op de jeugdraad. Daarnaast ontvangen zij een bedrag vanuit de jeugdraad die ze in eigen beheer kunnen gebruiken.

Periodiek terugkerende uitgaven van de jeugdraad zijn o.a.:

- jeugdkamp(en);
- gemeenteavonden;
- aankopen materialen;
- aankopen diverse (knutsel) benodigdheden.

De kascontrole gebeurt éénmaal per jaar voorafgaand aan een vergadering van de jeugdraad.

Om te voorkomen dat er een tekort of onzekerheid over inkomsten ontstaat is het van belang om vooraf helder te hebben met welk budget de jeugdraad kan werken.

Toezeggingen en richtinggevende uitspraken vanuit de kerkenraad zijn daarvoor zeer belangrijk. Ook door financiële middelen laat gemeente en kerkenraad zien welk belang zij hecht aan de jongeren van de gemeente.

Beleidsvoornemen:

- Bezinning en besluitvorming door kerkenraad op het verlenen van financiële steun voor het jeugdwerk.
- Financieel budget per club/vereniging toewijzen.

[Doelen...](#)

[Concrete acties...](#)

[Evaluaties...](#)

7. Beleidsvoornemens

Hier is een overzicht van de eerder beschreven beleidsvoornemens weergegeven.

- Communicatie tussen ouder(s)/verzorger(s) en clubs/catechese/kerkenraad optimaliseren.
- Betrokkenheid van ouders op de kerkelijke gemeente, de catechese en het jeugdwerk vergroten.
- Het versterken van betrokkenheid tussen kerkenraad en jeugd(leiding).
- Blijvend toerusten van kerkenraad op het gebied van jeugdwerk, opvoeding en hun rol daarin.
- Jeugdwerkstructuren en de rol van de jeugdraad evalueren:
 - Evaluaties opnemen in een meerjarenplanning
 - Aanpassingen in structuur en werkwijze doorvoeren wanneer daar aanleiding toe is.
- Opstellen van een functieprofiel van leidinggevenden om jeugdleiders aan te stellen binnen het jeugdwerk.
- Onderzoeken hoe jongeren meer betrokken kunnen worden op de erediensten.
- Organisatie en uitvoering van activiteiten meer verspreiden over de gemeenteleden.

- Onderzoeken van de mogelijkheden tot verdere samenwerking met andere kerkelijke gemeenten.
- Regelmatig gebed voor de jeugd, jeugdleiding en catecheten in de gebedsgroep en de eredienst.
- De jeugdraad ontwikkelt een doorgaande leerlijn van materiaal en thema's die belangrijk worden gevonden in de geestelijke opvoeding van kinderen (curriculum), waarin meegewogen wordt of er een keuze tussen de HGJB en het HJW gemaakt moet worden.
- Blijvend toerusten van kerkenraad, jeugdwerkers en gemeenteleden op het gebied van jeugdwerk en opvoeding.
- Wanneer in de komende beleidsperiode door de kerkenraad besloten wordt om de Herziene Statenvertaling in de kerkdiensten te gaan gebruiken zal de Herziene Statenvertaling de hoofdvertaling voor het jeugdwerk worden.
- Zorgen voor een aantrekkelijke ruimte waar de jongeren bij elkaar komen tijdens de jeugdactiviteiten om zo eigenaarschap onder jongeren te bevorderen.
- Beleid opstellen rondom jeugdkampen.
- Betrokkenheid van kerkelijke en randkerkelijke jongeren op het jeugdwerk bevorderen.
- Voorafgaand aan de catechisatie-avonden wordt op de website en de kerkapp gedeeld waar alle jongeren worden verwacht. Bij afwezigheid volgt een telefonisch contact en/of bezoek aan jongere en/of de ouder(s)/verzorger(s).
- Materiaal met doorgaande lijn en thema's die belangrijk worden gevonden in de opvoeding van kinderen onderzoeken en vastleggen (curriculum).
- Betrokkenheid op catechisatie vergroten. Dit omvat zowel het stimuleren van jongeren als het toerusten en ondersteunen van catecheten om de aansluiting tussen jeugd en catecheet zo optimaal mogelijk te maken.
- Onderzoeken of mentorcatechese een geschikte organisatievorm is voor onze gemeente en na toestemming van de kerkenraad een pilot uitvoeren.
- Onderzoeken welke leeftijdsgrenzen er het beste gehanteerd kunnen worden binnen het 12+ jeugdwerk.
- Onderzoeken of de preekbespreking het beste bezocht wordt na de morgendienst of na de avonddienst, om vervolgens een keuze te kunnen maken.
- Het onderzoeken van passende vormen van jeugdpastoraat en de invulling daarvan (zoals bijvoorbeeld mentorcatechese).
- Verschillende vormen van binding van jongeren aan de gemeente waarborgen en stimuleren.
- Gemeenteavonden organiseren rondom het thema jeugdpastoraat.
- Bezinning op het veilig kerk zijn en de noodzakelijk stappen nemen die nodig zijn om dat te bereiken.
- Bezinning en besluitvorming door kerkenraad op het verlenen van financiële steun voor het jeugdwerk.
- Financieel budget per club/vereniging toewijzen.

8. Ten slotte

Met het vaststellen van dit jeugdbeleidsplan staan we aan het begin van een cyclus van vier jaar waarin er gewerkt zal worden aan de genoemde beleidsvoornemens. Aan de jeugdraad, jeugdleiders, jeugd en gemeente is bij de totstandkoming van dit beleidsplan gevraagd om een prioritering aan te geven in de beleidsvoornemens. Deze zullen vervolgens in een tijdpad verdeeld worden over de komende vier jaar. Daarin zullen ook de evaluatiemomenten worden geborgd.

Vervolgens zullen voor de verschillende beleidsvoornemens werkgroepen geformeerd worden om deze verder uit te werken. De meeste beleidsvoornemens zijn op hoofdlijnen vastgesteld. Deze vragen een verdere doordenking en concrete uitwerking. De opbrengst van de eerder gehouden avonden met de deskundige van het HJW (genoemd in de inleiding) dient meegewogen te worden in deze verder doordenking.

De gemeente zal gedurende het traject op de hoogte gehouden worden van de vorderingen.

In dit alles verwachten we het van Hem onder de belijdenis dat alles tevergeefs is als Hij niet met ons gaat (Ps. 127).